

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA - ChSP „Salomon”

PRZYRODA, KLASY IV – VI

opracowała mgr Agnieszka Kowalczyk

Posiadanie szerokiego zasobu wiedzy przyrodniczej otwiera przed człowiekiem nowe perspektywy i zdecydowanie ułatwia mu funkcjonowanie w świecie. Po prostu - czyni życie pełniejszym. Edukacja przyrodnicza w szkole podstawowej powinna służyć wzbogacaniu obrazu świata, kształtującego się w umyśle ucznia. Edukacja przyrodnicza jest procesem rozłożonym na lata współpracy ucznia i nauczyciela i stwarza niepowtarzalną okazję oddziaływania na sferę emocjonalną dziecka i zachęcania go do twórczego działania.

I. Formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych oraz informowanie o nich uczniów i rodziców.

Nauczyciel przyrody zapoznaje uczniów z PZO na pierwszych lekcjach przedmiotowych we wrześniu. Wychowawcy natomiast –na pierwszym zebraniu szkolnym – mają obowiązek odesłać rodziców do zapoznania się z PZO zamieszczonym na stronach internetowych ChSP „Salomon”.

PZO ma postać pisemną i dotyczy:

- wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen z przedmiotu,
- możliwości poprawiania prac klasowych,
- konieczności zaliczenia prac klasowych, na którym uczeń nie był,
- warunków i trybu uzyskania wyższej niż przewidywana oceny.

Nauczyciel odnotowuje w dzienniku lekcyjnym informacje o zapoznaniu uczniów z PZO.

II. Wymagania i kryteria na daną ocenę.

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy określony programem nauczania oraz prezentuje rozległą wiedzę na temat przyrody
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach problemowych,
- umie formułować i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk,
- proponuje nietypowe rozwiązania,
- osiąga sukcesy w konkursach, olimpiadach, konkursach, festiwalach i innych lub aktywnie się do nich przygotowuje
- jest zawsze przygotowany do lekcji, uczestniczy w każdym ćwiczeniu i wykonuje często prace dodatkowe. Na lekcjach jest zawsze aktywny, sumienny i obowiązkowy.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy określony programem nauczania
- zna i rozumie wszystkie pojęcia wprowadzone na lekcjach
- potrafi biegło i samodzielnie używać sformułowań przyrodniczych,
- projektuje doświadczenia i je prezentuje,
- dostrzega i ocenia związki dotyczące zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka,
- przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebieg procesów naturalnych w przyrodzie,
- wyjaśnia je,
- rozwiązuje problemy
- jest zawsze przygotowany do lekcji i nie ma żadnych zaległości w nauce.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- zna i rozumie większość zagadnień poruszanych na lekcji
- zna i rozumie większość pojęć
- rozumie treść faktów przyrodniczych oraz ich przyczyny i skutki
- dobrze opanował wiedzę wymaganą programem / od czasu do czasu popełnia błędy
- poprawnie używa podręczników z zakresu wiedzy przyrodniczej oraz pomocy naukowych,
- właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody,
- korzysta z różnych źródeł informacji,
- dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka,
- proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego,
- ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrody
- dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologia przyrodnicza
- zdarza mu się być nieprzygotowanym do lekcji, ale próbuje szybko nadrobić zaległości.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości określone programem nauczania przyrody w danej klasie w stopniu dostatecznym
- zna i rozumie podstawowe pojęcia
- w pracach pisemnych popełnia błędy merytoryczne, które potrafi z reguły samodzielnie poprawić po uwagach nauczyciela
- rozpoznaje i ocenia postawy człowieka wobec środowiska przyrodniczego,
- obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym, potrafi je opisać
- posługuje się mapą jako źródłem wiedzy przyrodniczej,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania przy pomocy nauczyciela typowych zadań i problemów,
- potrafi korzystać przy pomocy nauczyciela z innych źródeł wiedzy
- jest mało aktywny na lekcjach, nie pracuje systematycznie.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- uczeń dysponuje niepełną fragmentaryczną wiedzą określoną programem
- przy pomocy nauczyciela potrafi wyjaśnić znaczenie prostych pojęć
- w minimalnym stopniu opanowuje zagadnienia omawiane na lekcjach
- poważne braki w obszarze wiedzy przyrodniczej może usunąć w dłuższym okresie czasu
- rozwiązuje przy pomocy nauczyciela typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,
- przy pomocy nauczyciela potrafi korzystać z różnych źródeł informacji – mapy, globusa,
- rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrody,
- posiada, przejawiający się w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska przyrodniczego
- wykazuje małe zainteresowanie zajęciami – rzadko odrabia prace domowe i uczestniczy w pracy na lekcji
- często jest nieprzygotowany do zajęć

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, które są potrzebne do dalszego kształcenia,
- braki w wiedzy są duże,
- nie zna podstawowych pojęć przyrodniczych

- nie potrafi rozwiązać problemów przedmiotowych o elementarnym stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie zna podstawowych określeń przyrodniczych

- nie wykonuje prac domowych, nie wykazuje zainteresowania różnymi formami pracy na zajęciach, jest niesystematyczny.

Przedmiotowy system oceniania uwzględnia pisemne opinie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i zakłada dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do uczniów, u których stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe.

Tryb i warunki poprawy oceny klasyfikacyjnej oraz promocja ucznia odbywają się na podstawie zasad określonych we WZO.

Podsumowanie śródroczne i roczne osiągnięć ucznia jest możliwe dzięki prowadzonej dokumentacji i polega na semestralnym zestawieniu osiągnięć i postępów ucznia a nie wynikach ze średniej arytmetycznej.

Przy wystawianiu oceny rocznej bierze się pod uwagę oceny z I i II semestru.

III. Formy i metody sprawdzania wiedzy.

Ocenie podlegają wszystkie wymienione w PSO formy aktywności ucznia. **PZO zatwierdza Rada Pedagogiczna.**

Przedmiotem oceny jest

1. Aktualny stan wiedzy ucznia i jego umiejętności.
2. Tempo przyrostu wiadomości i umiejętności.
3. Stosowanie wiedzy przyrodniczej w praktyce.
4. Logiczne myślenie, rozumowanie i kojarzenie faktów.
5. Aktywność i postawa.

Na lekcjach przyrody oceniane są następujące obszary aktywności ucznia:

1. Rozumienie pojęć przyrodniczych.
2. Stosowanie języka przyrodniczego.
3. Samodzielne lub w grupie przeprowadzanie doświadczeń.
4. Samodzielne lub w grupie przeprowadzanie obserwacji i wnioskowań.
5. Stosowanie zdobytej wiedzy i umiejętności w sytuacjach typowych.
6. Rozwiązywanie zadań problemowych.
7. Prace projektowe.
8. Aktywność na lekcji i poza nią oraz wkład pracy ucznia.
9. Praca w grupach.
10. Prowadzenie zeszytu.

Narzędzia sprawdzania.

Przy wystawianiu oceny semestralnej i podsumowującej rok szkolny pod uwagę brane są następujące formy pracy uczniów:

- prace klasowe
- kartkówki
- odpowiedzi ustne
- praca na zajęciach edukacyjnych
- prace domowe

- prowadzenie zeszytu przedmiotowego
- prowadzenie zeszytu ćwiczeń

Praca klasowa – to sprawdzenie wiedzy, umiejętności i stopnia opanowania materiału z zakresu ustalonego działu programowego.

Praca klasowa powinna być:

- poprzedzona powtórzeniem i podawany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiedzy
- zapowiedziana przynajmniej na tydzień przed ustalonym terminem
- zapisana w dzienniku
- oddana i poprawiona najpóźniej po 2 tygodniach od napisania

Uczeń który nie przystąpi do pracy klasowej zobowiązany jest do napisania jej w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie. Zaliczenie uczeń uzyskuje na godzinie pedagogicznej.

Punktacja stosowana przy ocenianiu prac klasowych:

98% - 100% - celujący

90% - 97% - bardzo dobry

75% - 89% - dobry

50% - 74% - dostateczny

30% - 49% - dopuszczający

0% - 29% - niedostateczny

Kartkówka – to rodzaj pracy pisemnej sprawdzającej stopień przyswojenia materiału z trzech ostatnich zajęć edukacyjnych. Stosuje się ją w zależności od potrzeb, bez konieczności wcześniejszej zapowiedzi, a powinna zostać oceniona w ciągu dwóch tygodni. Kartkówka nie może być poprawiana.

Odpowiedź ustna – jest to bieżące odpytywanie z materiału dotyczącego trzech ostatnich tematów zajęć edukacyjnych. Stwarza możliwość uzyskania informacji dotyczących:

- aktualnego stanu wiedzy i umiejętności ucznia
- umiejętności prezentowania wyników własnej pracy
- umiejętności precyzowania wypowiedzi i posługiwania się językiem przyrodniczym

Praca na zajęciach edukacyjnych – dotyczy aktywności ucznia na zajęciach edukacyjnych czyli:

- wypowiedzi ustne
- współpraca w grupie
- pracy z podręcznikiem, mapą, planszami i innymi środkami dydaktycznymi
- wykonywania doświadczeń

Aktywność uczniów - oceniana jest za pomocą plusów i odnotowywana w dziennikach lekcyjnych. Zasady pracy na zajęciach edukacyjnych są zawsze przedstawione uczniom na pierwszych zajęciach w danym roku szkolnym.

Prace domowe

Prace domowe dotyczące wymagań edukacyjnych z poziomu podstawowego są obowiązkowe dla wszystkich uczniów. Uczeń ma obowiązek uzupełnienia brakujących zadań domowych. Prace domowe z zakresu wymagań ponadpodstawowych nie są obowiązkowe. Przewiduje się również zadania domowe w formie projektów uczniowskich oraz innych form pracy twórczej. Zasady ich realizacji oraz oceniania są każdorazowo ustalane i przedstawiane uczniom.

Zeszyty przedmiotowe

Ocenianiu podlegają również zeszyty przedmiotowe i zeszyty ćwiczeń. Ocena wystawiana jest co najmniej raz w semestrze wg następujących kryteriów

- systematyczność prowadzenia zeszytu
- systematyczność wykonywania zadań domowych
- estetyka zeszytu

1. Nauczyciel ma możliwość podwyższenia lub obniżenia skali w zależności od swojej oceny skali trudności zadania.
3. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych, musi napisać ją po powrocie do szkoły w terminie ustalonym z nauczycielem.
4. Uczeń może poprawić jednokrotnie ocenę z pracy klasowej na zasadach i w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
5. Uczeń – wyrażając chęć poprawy oceny – musi zgłosić to nauczycielowi w ciągu nie później niż 2 tygodni od dnia uzyskania niesatysfakcjonującej go oceny.
6. Po tym terminie poprawa oceny jest niemożliwa. Do poprawy można podchodzić tylko jeden raz.
7. Poprawiona ocena odnotowana jest w dzienniku obok poprawianej, przy czym pod uwagę bierze się obie oceny, poprawa nie anuluje uzyskanej oceny niższej.
8. Nauczyciel ma obowiązek oddać poprawione sprawdziany najpóźniej po 2 tygodniach od pracy klasowej.
9. Prace klasowe przechowywane są w szkole jako dokumentacja nauczyciela.
10. Rodzic ma prawo zapoznać się z pracami dziecka na dyżurach pedagogicznych.
11. Uczeń ma prawo trzykrotnie w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to prac klasowych). Uczeń zgłasza nieprzygotowanie przed rozpoczęciem lekcji. Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumiemy: brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji. Za każde nieprzygotowanie uczeń otrzymuje minus.
12. Oceny bieżące wyrażone są w stopniach (1 - 6) oraz "plusach" i "minusach", które uczeń może otrzymać:
  - plusy - za aktywność, dodatkowe pomoce dydaktyczne przygotowane na lekcje, krótkie wypowiedzi;

- minusy – punkt 11

Minusy mają wpływ na ocenę semestralną i końcowo roczną .

13. Na koniec semestru nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych.

Tryb i warunki poprawy oceny częściowej.

Uczeń ma prawo do poprawy oceny dobrej i niższej. Ocenę można poprawić jednorazowo i w terminie 2 tygodni od jej uzyskania. Nauczyciel może wyrazić zgodę na wydłużenie terminu poprawienia oceny w przypadku usprawiedliwionej nieobecności ucznia w szkole.

Uczeń może dokonać poprawy oceny na zajęciach wyrównawczych lub w inny sposób określony przez nauczyciela.

Przystąpienie do poprawy i uzyskana ocena zostanie odnotowana w dzienniku.

Tryb i warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana.

Warunki i tryb uzyskania wyższej oceny niż przewidywana reguluje WZO ChSP „Salomon”.

IV. Sposób informowania rodziców o osiągnięciach uczniów w nauce i formy kontaktu z rodzicami

Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów oraz rodziców o wymaganiach edukacyjnych z realizowanego programu nauczania oraz sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.

O osiągnięciach uczniów rodzice informowani będą:

- w sposób bezpośredni (zebrania klasowe, spotkania indywidualne, konsultacje na dyżurach pedagogicznych),
- w sposób pośredni (zapis w zeszycie, dzienniku elektronicznym, pisemne wezwanie do szkoły, list gratulacyjny).